

OBSAH:

ČÁST PRVNÍ:

ORIENTACE.

Kapitola 1.

Pojem a předmět sociologie.

A. Úvodní určení sociologie a jejího předmětu: civilisace čili kultury.

1. Definice sociologie. Její předmět. 2. Tři říše jevů: příroda, kultura, duch. 3. Zevrubnější rozlišení všech tří říší. 4. Konkrétné určení obsahu sociologie: tři hlavní a šest podružných kategorií bytosti sociologických. 5. Kategorie I A: Skupiny. 6. Vývoj pojmu skupin v teorii sociologické. 7. Lidstvo jako největší skupina. Národy. 8. Kategorie I B: Lidé jednotliví. 9. Kategorie II A i B: Kultivované organismy. 10. Tak zvané společnosti zvířat nejsou vlastním předmětem sociologie, nýbrž zoologie. 11. Rozdílné stupně významu zvířat a rostlin v kultuře. Jejich passivnost a aktivnost. 12. Kategorie III A: Kultivované přírodniny neústrojné, zvláště výrobky. 13. Jejich passivnost a aktivnost. 14. Kategorie III B: Lidské výtvořby duševní. 15. Jejich poměr k výrobkům hmotným. 16. Sociologické bytosti a děje. 17. Společný ráz všech kategorií: vývoj k aktivitě. Záměnnost jejich funkcí. 18. Abstraktnost všech kategorií.

B. Logická charakteristika civilisace čili kultury.

19. Základní znak civilisace čili kultury. 20. Dvoji objektivace. 21. Objekt a subjekt. 22. Objektivace je tendence k objektivnosti. 23. Abstraktní definice sociologie. 24. Význam kultury a její vznešenost. Poměr kultury k přírodě u Kanta a v přesné sociologii.

C. Terminologická charakteristika civilisace čili kultury.

25. Význam slovního určení „civilisace“ a „kultury“. 26. Jazyky románské. 27. Jazyky germánské. 28. Jazyky slovanské. 29. Ostatní jazyky evropské. 30. Jazyky asijské. 31. Souhrn: relativní totožnost obou výrazů. 32. Německé konstrukce domnělých rozdílů mezi „kulturou“ a „civilisací“. 33. Slovanské, zejména české následování konstrukcí německých. 34. Závěr.

D. Předmět sociologie v dosavadní literatuře.

35. Věcný obsah sociologie v díle jejích zakladatelů Comtea a Spencera. 36. Shoda sociologů v předmětu sociologického studia a neshoda v definicích jeho. 37. Příčina zmatku: výraz „sociologie“. 38. Výklad zmatku historickým vývojem sociologie a pojetím „společnosti“. 39. Asociační definice sociologie. 40. Zmatky, zaviněné asociačními definicemi. 41. Obdobné zmatky, zaviněné nejasným výrazem „sociálnosti“ v praktické politice a hospodářství.

Theoretický i praktický význam boje za správné pojetí sociologie. 42. Úzké associační pojetí sociologie opírá se o úzkou základnu ethnologickou i historickou. 43. Individuum a společnost v kulturním vývoji a v pojetí sociologie. 44. Počátky správného pojetí sociologie. Prvý náběh: všeobecnost. 45. Druhý náběh: mimolidské jevy jako část „společnosti“. 46. Sociální zřízení (institute) jako mimolidské jevy sociologické. 47. Splývání pojmů „společnosti“ a „civilisace“. 48. Anticipace správného pojetí sociologie u Ibn Chalduna ve 14. století. 49. Nesnáze správného pojetí a rozpaky v moderní vědě. 50. Skutečný předmět sociologie (civilisace čili kultura) je neuvědoměle dávno uznáván v praxi i teorii. 51. Toto pojetí jest logicky nutno a pro pokrok sociologie nezbytno.

Kapitola 2.

Spory o možnost sociologie.

52. Původ sporů. 53. Spory zaviněné jménem sociologie. 54. Spory o pojem společnosti. 55. Námitky proti rozsáhlosti oboru sociologie. — Sociologie je samostatná věda; není souhrnem věd speciálních. 56. Námitky proti sociologii jakožto vědě obsahové. 57. Námitky vzbuzené způsobem vzniku sociologie a jejím zařazením v Comteovu soustavu věd. 58. Pokrok sociologie obrací skeptiky na víru. 59. Sociologické náběhy dávno existují v teorii i v praxi. 60. Sociologie jest logicky i historicky nutná. 61. Logická absurdnost námitek proti sociologii.

Kapitola 3.

Poměr sociologie k ostatním vědám. Soustava věd.

A. Úvod a rozhled.

62. Problém soustavy věd, jeho vznik a jeho sociologický význam. 63. Hlavní rys základního řešení Comteova: rozčleněnost soustavy. 64. Povšechný nástin třídění Comteova.

B. Kritiky třídění Comteova a nové konstrukce.

65. Spencerova kritika třídění Comteova. 66. Třídění Lavrova. 67. Jiná obdobná rozlišení: K. Menger, Windelband, Sigwart, Rickert. 68. Společné rysy těchto rozlišení a jejich relativnost. 69. Dvojitost Comteova pojetí abstrakce a všeobecnosti.

C. Roztřídění kvantitativní (dle stupně všeobecnosti a speciálnosti věd).

Poměr sociologie k vědám speciálním a k filosofii.

70. Rozdíl věd povšechných a speciálních. 71. Obsahové a vývojové rozdíly všeobecnosti a specialisace vědecké. 72. Původ sporův o poměr sociologie k vědám speciálním. 73. Rozvrh látky. 74. Zvláštní poměr sociologie k filosofii práva. 75. Poměr sociologie k filosofii práva a filosofii vůbec. 76. Poměr sociologie k vědě hospodářské (ekonomické). 77. Poměr sociologie k ethice. 78. Poměr sociologie k esthetice. 79. Poměr sociologie k vědě o náboženství. T. zv. křesťanská sociologie. 80. Poměr sociologie k vědě o výchově. 81. Poměr sociologie k speciálním vědám vůbec.